

אורות דתוהו בכלים דתיקון

דברי הספד שנאמרו בהלוויה של רס"ן רועי קליין,
על ידי חברו מנעורים, נתנאל אלישיב (גוטליב)

רועי אחי,

באותן שעות מחרידות, בהן שמועה רדפה שמועה, ומשעה לשעה הלך והתחוויר לנו שאתה בין הנופלים בקרב הגבורה בבינת ג'ביל, כל הזמן חשבתי על אותה פרשייה בספר מלכים (מלכים א פרק כב), בה מסופר איך מלך ישראל היה מחופש במלחמה לבל יפגעו בו, והמקרא מתאר: "ואיש משך בקשת לתומו ויכה את מלך ישראל בין הדבקים ובין השריון" (פסוק לד).

המושך בקשת לא ידע שהאיש עליו ירה הוא הגדול שבישראל. אף חלאות האדם שארבו לכם רצו לפגוע בחיילים באשר הם, ובאמת כולם קדושים וטהורים, כזוהר הרקיע מאירים ומזהירים, ובכל זאת, הם פגעו במיטב שבמיטב שהעם הזה הצמיח, הם פגעו בך, שהיית יחיד ומיוחד.

רועי, כמה מעלות היו בך. לא הייתה תכונה, מעלה או מידה משובחת, שלא הייתה בך. ריבונו של עולם חילק לך בנדיבות מכל הטוב שהוא ייעד למין האנושי: חכמה וחסן, גבורה ושמחת חיים, ענווה, תום וחוש הומור בריא. על כל אלה לא צריך שאני אספר, כי כל מי שבא אתך במגע לא יכול היה שלא להבחין באישיותך המקסימה, הנדירה. אמנם כלפי חוץ ידעת ללבוש ארשת של רצינות ואפילו קשיחות במקום בו חשבת שהדבר דרוש, אבל מהר מאוד גילה כל מי שהיה בסביבתך איזה לב חם פועם בך, איזו רכות ועדינות פנימית יש בך.

אולם הגמרא במסכת שבת (קה ב) אומרת ש"כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים", והדוגמא שהגמרא מביאה היא ההספד שספדו ליהושע בן נון, שלקה בחסר.

אומר על כך הרב קוק ב'עין איה' (עין איה שבת, פרק שלושה עשר סימן ט) - אותו ספר ממנו למדנו במשך שנים בכל ליל שבת, כשהיית בא אליי, מותש מהפעילות הצבאית, אבל העדפת להרוות את נשמתך הצמאה בצימאון רוחני מאשר את גופך המשתוקק לשינה ארוכה - אומר שם הרב קוק, שבדורו של יהושע "לא הוקירו את יהושע כי אם על פי הצדדים המפורסמים והחיצוניים שלו, ולא על פי הערכתו הפנימית, שהיתה מלאה הוד קודש נשגב, שהוא עומד בערכו הרבה גבוה מכל המעלות שהתגלו בו במפעליו האדירים בתור מנהיג מדיני וכובש כביר."

כן רועי, היית גיבור, אף נדרשת להתייבב מול האויב מן המרחק בו רואים את הלבן שבעיניים;

היית חכם, עד כדי כך שאני בספק אם יש בצה"ל עוד קצין קרבי אחד עם כושר שכלי כפי שהתברכת בו אתה;

אבל רק הקרובים לך ידעו עד כמה אתה צדיק, צדיק נסתר ממש. כמה קדושה הייתה בך, כמה אהבת תורה ויראת שמיים, כמה שקידה ורצינות, כמה צימאון אל התורה בכל רבדיה, הנגלים והנסתרים!

לאחר שנתיך בתיכון באת למכינה הישיבתית בעלי, ושם פגשת את אור התורה הגואלת, מיסודו של מרן הרב קוק. רבים עברו במכינה, סגרו בתום השנה את הספרים, והמשיכו הלאה בחייהם, אך אתה, מתוך האידיאליזם הצרופ והטהרה הזכה של נשמתך, קלטת את התורה שלמדת בהקשבה פנימית עמוקה, ונהפכת לאיש אחר. לשירות הצבאי ניגשת מתוך בית המדרש, מתוך התמסרות למדינת ישראל, מתוך אמונה גדולה, וידעת שארוכה היא הדרך. לא התייאשת מהקשיים שהתגלעו, האפרוריות הכהה של החיים הצבאיים לא הצליחה להאפיל על האור הבהיר שזרח בך, והתקשרותך אל כלל ישראל רק הלכה וגברה משנה לשנה, מתפקיד לתפקיד. היית הדוגמא המוחשית ביותר שהכרתי למשפט "אורות דתוהו בכלים דתיקון" - אידיאליזם רדיקלי, אמת צרופה, בלתי מתפשרת, בד בבד עם הידיעה שלעולם הזה יש קצב משלו, שגאולתנו צומחת קמעא קמעא, ושלא מסיסמאות ומדיבורים גבוהה גבוהה תיבנה ישראל, כי אם מעמל אין סופי, מתוך ירידה לפרטים, מתוך השקעה ומסירות בלי קץ ובלי גבול, ומבלי

לבקש תמורה. הוויתור העצמי היה ממך והלאה, תמיד דרשת מעצמך קודם שדרשת מאחרים; מעולם לא ראינו בך שמץ של גאווה או התלהבות עצמית, לא היית איש של פוזות, ברכת מן הכבוד כמו ילד ביישן.

רועי, את שנותיך הראשונות עשית ביחידת 'אגוז', כלוחם, כמפקד צוות וכמפקד פלוגה. הכרת את דרום לבנון כמו את כף ירך, ואף השתעשעת במחשבה להקים יום אחד בית ספר שדה בסוג'וד. לא אשכח איך נחמץ לבך כשראית איך אנו בורחים מלבנון, עם זנב מקופל בין הרגליים, מתוך חולשה ונמיכות קומה. אחרי שכבר צולם "החייל האחרון שיוצא מהגזרה המערבית של לבנון", עדיין שכב צוות שלך מ'אגוז' במארב בעומק השטח, ונאלצו לשלוח מסוק כדי לחלץ אותו. כאבת את היציאה הזאת כי ידעת שהיא עתידה לגבות מאתנו מחיר כבד. והנה, שש שנים חלפו, ואת מחיר ההפקרות שילמת אתה.

הימים הקשים הללו, בהם אנו משלמים את מחיר ההפקרות והעייפות, צריכים להיות לנו ימים של פקיחת עיניים והתעוררות.

בנבואתו שנצרכה לדורות התריע הנביא ישעיהו (כח יד-טו, יח):

"לכן שמעו דבר ד' אנשי לצון, מושלי העם הזה אשר בירושלים. כי אמרתם כרתנו ברית את מוות, ועם שאול עשינו חוזה. שוט שוטף כי יעבור - לא יבואנו, כי שמנו כזב מחסנו ובשקר נסתרנו..."

אבל פשרות מול הטרור ואשליות מתקוות של שלום ושלווה הן כמו הלואה מהשוק האפור. הרווחה היא רגעית, ואת המחיר הכבד משלמים מהר מאוד, בריבית דריבית. ממשיך הנביא ואומר:

"וכופר בריתכם את מוות, וחזותכם את שאול לא תקום..."

ומפרש התרגום יונתן:

"ויבטל קימכון דעם קטלא, ושלמכון דעם מחבלא לא יתקים..." - תתבטל בריתכם עם כוחות האופל והמוות, ושלומכם עם המחבלים לא יתקיים.

כאבת את רוח הרפיון והחולשה שאחזה בחברה הישראלית בשנים האחרונות לא משום שאהבת את המלחמה, הרי לא היה עדין ואציל ממך, אלא משום שידעת מול איזו רשעה עומד עם ישראל, וכמה נורא יהיה המחיר שהחולשה שלנו מולה עתידה לגבות.

בשבוע שעבר עוד לחמת בעזה, ואז הוקפצת ללבנון. חזרת הביתה לעשרים וחמש דקות, שהתבררו להוותנו כדקות של פרידה. מדינת ישראל הטילה על כתפך השבריריות את כל כובד משאה, עד שכוחך לא עמד עוד, ונפלת בקרב, בראש חייליך.

שרה יקרה, כבד המשא שהטילה ההשגחה העליונה על כתפייך אף יותר מזה שהיא הטילה על כתפיו של רועי. רק את יודעת עד כמה אין בדבריי על רועי לא גוזמא ולא חנופה, רק את יודעת עד כמה שחור הוא היום הזה לעם ישראל כולו, רק את יודעת איזו אבידה איבדה מדינת ישראל. רבים יודעים להעריך את הקצינים המחרפים את נפשם עבור הכלל, אך לא מספיק יודעים להעריך את האישה היושבת בביתה, יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, מטופלת בילדים ומתגעגעת לבעלה, שמגיע לשבת או לעתים תכופות יותר - לא מגיע, ופעמים שמגיע ומיד מוקפץ. והיא צריכה להיות החזקה בבית, כי היא האימא והיא האבא, ואין לה את הפריבילגיה להיות חלשה או להיות חולה, כי אין מי שיעמוד לצידה. אין לי אלא לומר לך שאין הקדוש ברוך בא בטרוניא עם בריותיו (עבודה זרה ג א), ומי שהטיל עלייך את המשא הכבד הזה ייתן לך - כמו גם לכל משפחתו של רועי ולכולנו - את תעצומות הנפש להן נזדקק כדי לקום מתוך השבר הזה שהושברנו, ולהמשיך קדימה.

ולכם, חבריו של רועי מגדוד 51. מכה קשה ספגתם; רועי ועוד שבעה מחבריכם נפלו בקרב, והמלחמה עדיין בעיצומה. רק דבר אחד אני מבקש לומר לכם ביום הזה: תרימו את הראש! אין לכם מה להוריד אותו, כי אתם אלה שעושים את מה שצריך לעשות. המשתמטים ממילוי חובתם - שהם יורידו היום את הראש, לא אתם. למות בגיל שלושים זו טרגדיה, אבל האמת היא שגם למות בגיל שמונים זו טרגדיה, אלא שלטרגדיה האחרונה התרגלנו, ולראשונה לא. אבל עם ישראל נושא את עינו לעידן בו יבולע המוות לנצח, ומחה ד' דמעה מעל כל פנים (ישעיהו כה ח). אמונתנו בתחיית המתים היא ביטוי לכך שמעולם לא השלמנו ולעולם לא נשלים עם אבי אבות הטומאה - המוות. אך בינתיים, המוות נוכח בעולמנו, ולאדם אין על פי רוב את היכולת לשלוט על מותו, אבל כן יש לו את היכולת לשלוט על חייו. ואתם, שבחרים להילחם למען המדינה הזאת ולמען העם הזה, בחרתם בבחירה הנכונה. רועי, עם כשרונותיו וגאונותו, יכול היה להתברג בקלות

באיזו יחידת עילית קטנה ומתוקצבת היטב. אבל אהבת חייו של רועי היה עם ישראל, ועם ישראל זה 'גולני'. תרימו את הראש, ותזכרו תמיד את האיש הזה שבמותו ציווה לנו את החיים.

רועי, את יחסי - כמו גם את יחסם של רבים מחבריך לדרך, בבית המדרש ובשדה הקרב - לא יהיה נכון לסכם במילה 'אהבה'; המילה הנכונה היא הערצה. משנה לשנה של דרכך המופלאה הלכה והתחזקה בקרבי התחושה שאתה מלאך המתהלך בינינו. ועתה, משהצטרפת אל מלאכי השרת - וכשם ששימשת למטה כן משמש אתה למעלה (ע"פ סוטה יג ב) - לנו לא נותר כי אם להודות על חלקנו הטוב, על כך שזכינו שמלאך התהלך בקרבנו שלושים שנה תמימות, ולקבל על עצמנו לעשות ככל שביכולתנו למלא את החסר האדיר שנפער באומה עם נפילתך; להרבות אמונה ולהרבות עוז לאומי, ויתגדל ויתקדש שמייה רבה.